

[Handelsministeren]

mellem DONG og Ruhrgas AG, Essen, om naturgasleverancer til Danmark og om nødleverancer af naturgas i tilfælde af leveringsforstyrrelser.

I betragtning af de meget omfattende bemærkninger og bilag, der er knyttet til lovforslaget, skal jeg i øvrigt undlade at foretage en nærmere gennemgang af forslaget enkelte bestemmelser.

Det er mit håb, at tinget deler min opfattelse af baggrunden for vor energisituation og drager de nødvendige konsekvenser heraf. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Handelsministeren (Arne Christiansen):

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om varmforsyning.

(Lovforslag nr. L 206).

Baggrunden for lovforslaget er givet i den omfattende energipolitiske redegørelse – ER-79 – jeg for en uge siden fremlagde i tinget. Jeg betonedede ved denne lejlighed de alvorlige perspektiver, der på såvel kort som lang sigt tegner sig for forsyningssituationen for olie – ikke mindst for de lette produkter: fyringsolie og benzin.

En målbevidst indsats må derfor nu gøres på nye felter for at fremskynde en formindskelse af vor afhængighed af importeret olie.

Det foreliggende lovforslag er et led i en sådan indsats. Forslaget må ses i nøje sammenhæng med det samtidig fremsatte forslag til anlægslov for en naturgasforsyning, men er desuden en forudsætning for en hurtig udvidelse af anvendelsen af kraftvarme, hvorved elværkernes overskudsvarme kan nyttiggøres i højere grad end hidtil.

Introduktion af naturgas over et kort åremål og hastig udbygning af kraftvarmeanvendelsen kræver en nøje planlægning af anvendelsen af disse varmekilder for at opnå den bedst mulige udnyttelse af de betydelige investeringer, som rørbunden energi kræver.

Oliefyrede fjernvarmeværker spiller i dag en væsentlig rolle i det totale opvarmningsforbrug. Det bestående fjernvarmenet må naturligvis fortsat udnyttes, såfremt kvaliteten af ledningerne tillader det – i visse tilfælde må man desværre konstatere urimeligt store varmetab fra ledningerne. Oliefyringen

af værkerne må derimod tilstræbes formindsket ved overgang til gasfyring eller ved tilslutning til kraftvarmeproducerende værker. I mange tilfælde vil der kun blive tale om gasfyring i en kortere årrække, indtil der er udbygget kraftvarmetransmissionsledninger, som det pågældende fjernvarmeværk kan tilkobles, mens gassen i stedet anvendes til opvarmning af bygninger, der hidtil har benyttet individuelle oliefyrianslæg, som nu står foran hel eller delvis udskiftning. Såvel gas- som kraftvarmeleverancer til fjernvarmeværker må påregnes at ske på afbrydelig basis, således at værkerne fortsat må anvende olie i spidsbelastningsperioderne for at medvirke til at udligne sæsonvariationen i gas- og elektricitetsforbruget. Ud over spidsbelastningsperioder må fjernvarmeværkerne også selv kunne klare varmforsyningen i det tidsrum, hvor kraftvarmeproducenten foretager eftersyn eller reparation af sine anlæg.

Den varmforsyningsplanlægning på regionalt og kommunalt niveau, som nærværende lovforslag instituerer, er nok i vidt omfang en nydannelse, men det er tilstræbt at anvende samme principper, som ligger til grund for lignende lovgivning om fysisk sektorplanlægning, for eksempel angående vandforsyning og spildevandsafledning.

Da landsdækkende energipolitiske hensyn spiller en helt afgørende rolle inden for energisektoren, har der måttet tildeles handelsministeren i samarbejde med andre berørte ministre en række beføjelser med hensyn til at fastlægge rammerne for planlægningen og planernes faktiske gennemførelse.

Da totalplanlægningen må forventes at blive en tidkrævende proces, samtidig med at introduktionen af naturgas og udbygningen af anvendelsen af kraftvarme i visse områder er af hastende karakter, er der i lovforslaget indeholdt overgangsbestemmelser, hvorefter handelsministeren kan pålægge amtsråd og kommunalbestyrelser at udarbejde delplaner, der kan danne grundlag for gennemførelsen af konkrete varmforsyningsprojekter.

Sådan delplanlægning må iværksættes omgående, for at resultatet heraf snarest kan blive de berørte brugere bekendt, således at de anlægsmæssigt i videst gørligt omfang kan disponere i overensstemmelse med de offentliggjorte planer. Herigennem kan fejlinvesteringer i anlæg, der ikke kan tilpasses den opvarmningsform, som vil få prioriteret an-

[Handelsministeren]

vendelse i det pågældende lokale område, kunne modvirkes. I et område, der er forudsat gasopvarmet, vil brugere, som på grund af nedslidning straks må udskifte deres oliefyrianslæg, for eksempel kunne anskaffe et nyt anlæg, som både kan anvendes til olie- og gasfyring; en fremgangsmåde, som i øvrigt allerede nu synes at have fået en ikke ringe anvendelse.

Herudover forudses det, at gas- og varmeleverandørerne på lejebasis vil medvirke til at stille midlertidige fyrianslæg til rådighed for brugere med udskiftningsbehov, indtil permanent installation af den prioriterede opvarmningsform kan finde sted.

Den hastighed og effektivitet, hvormed man gennemfører rørført transport af gas og varme, er vel overvejende et energipolitisk problem, men man må dog være opmærksom på, at sagen også har et transportaspekt.

Distributionen af lette olieprodukter til opvarmning indebærer, specielt hvad angår transporter på det sekundære vejnet, et særdeles betydeligt vejslid (også på grund af den årstid, hvor hovedparten af transporterne sker).

Herudover er der, ligeledes især på det sekundære vejnet, væsentlige miljømæssige gener, herunder problemer i forbindelse med trafiksanering.

I betragtning af de meget omfattende bemærkninger, der er knyttet til lovforslaget, skal jeg i øvrigt undlade at foretage en nærmere gennemgang af forslagets enkelte bestemmelser.

Jeg er fuldt ud klar over, at der her foreslås en lovgivning, der i mange henseender bryder med hævdundne principper – ikke mindst hvad angår frit forbrugsvalg. De indledningsvis nævnte perspektiver taler for et sådant kursskifte i den hidtidige energipolitik, og jeg skal derfor tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser i anledning af forslag til lov om varmforsyning m. v.

(Lovforslag nr. L 207).

Forslaget til lov om varmforsyning, der samtidig fremsættes af handelsministeren,

har som vigtig forudsætning, at der sker en supplerings på en række punkter i region- og kommuneplanlovene.

Baggrunden herfor er, at ved beslutninger om arealanvendelse og placering i forbindelse med varmeplanlægningen må der ske en samordning og afvejning af varmforsynings-hensynene i forhold til de mange andre hensyn, som også skal varetages, f. eks. trafikbetjening, miljøbeskyttelse, fredningshensyn osv.

Det er således i den sammenfattende fysiske planlægning, at der skal tages stilling til placeringen af varmeproducerende og varme-forbrugende bygninger og virksomheder. En stillingtagen til de regionale varmforsyningsplaner kræver derfor en samtidig stillingtagen til de forhold, der er omfattet af den fysiske planlægning efter regionplanlovene. Tilsvarende vil kommunalbestyrelserne samtidig med udarbejdelse af de kommunale varmforsyningsplaner skulle foretage den nødvendige ajourføring af kommune- og lokalplaner.

Jeg vil desuden særlig fremhæve, at beslutningerne i region- og kommuneplaner om, hvorledes de nye boliger og arbejdspladser skal placeres – i hvilken udstrækning de skal ligge således, at de kan forsynes med naturgas eller kraftvarme – vil have en væsentlig indflydelse på økonomien i de milliardinvesteringer, vi vil foretage i energisektoren i de kommende år.

De ændringer, jeg i lovforslaget foreslår i de to regionplanlove og i kommuneplanloven, er alene ændringer, der er en konsekvens af lovforslaget om varmforsyning.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til folketingets vedtagelse.

Kaj Hansen (DKP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nationalisering af energisektoren

(Beslutningsforslag nr. B 101).

Gang på gang stilles befolkningen over for krav om besparelser på energiområdet, prisforhøjelser og skræmmende oplysninger om vanskelige forsyningsforhold.

I den danske del af Nordsøen er der fundet olie- og gasforekomster i tilstrækkeligt